

UUDEN TYÖN MARKKINA

Ehdotus edistyksellisemmän työn markkinan luomiseksi Suomeen

Timo Lindholm / Sitra
22.8.2017

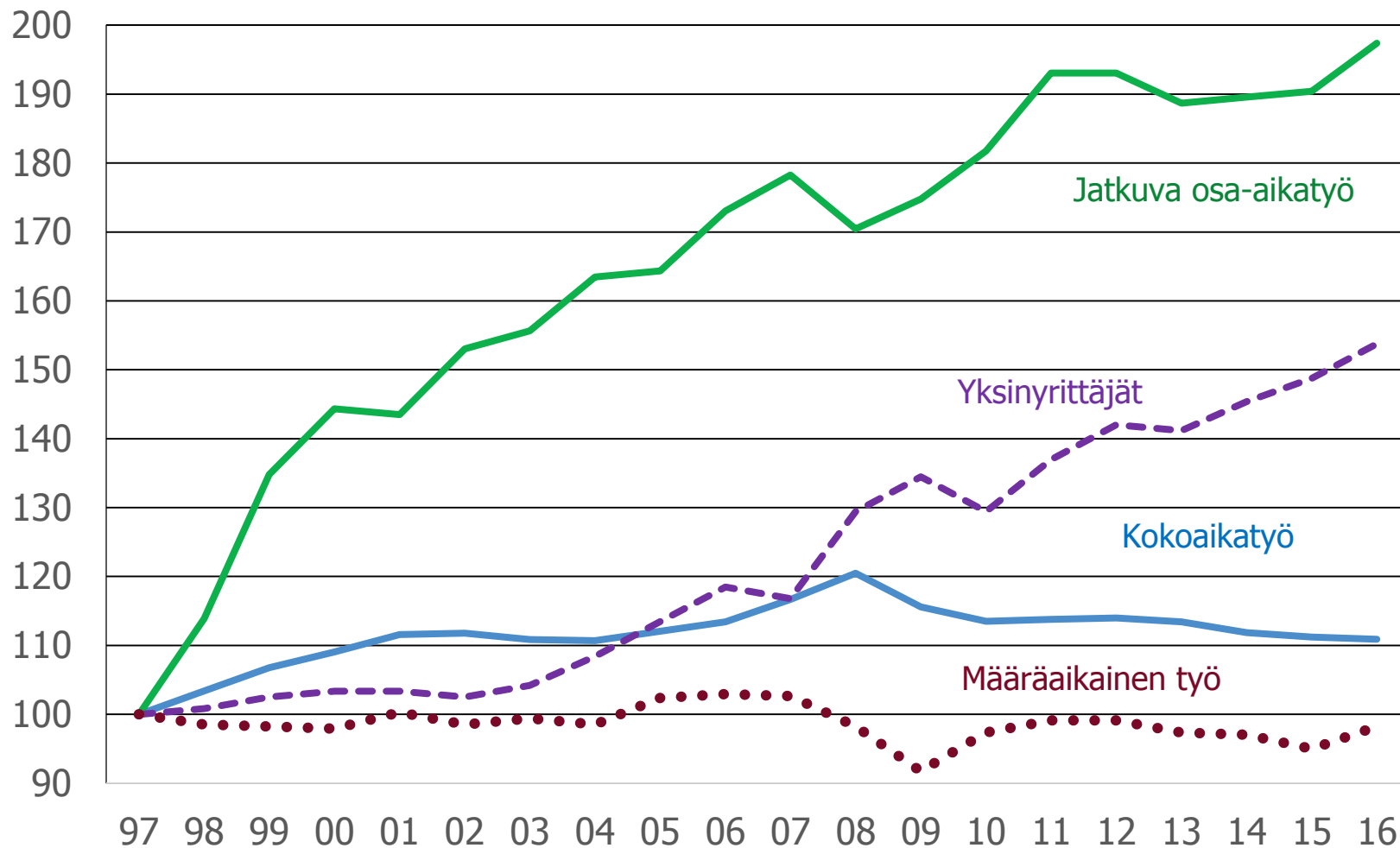

Lähtökohdat

- Globaalit ilmiöt muokkaavat työelämää – hävittävät ja luovat töitä.
- Työn murroksen nopeutta emme tiedä, mutta varautuminen kannattaa.
- Murros ei vain kaadu päälle, vaan sitä voidaan ohjata ja hyödyntää.
- Työn taloudelliset ja sosiaaliset vaikutukset ovat tunnetusti laajat.
- Toimiva työn markkina lisää tuottavuutta ja uusia työtilaisuuksia.
- Muutosta tarvitaan toimintatavoissa, sääntelyssä sekä asenteissa.

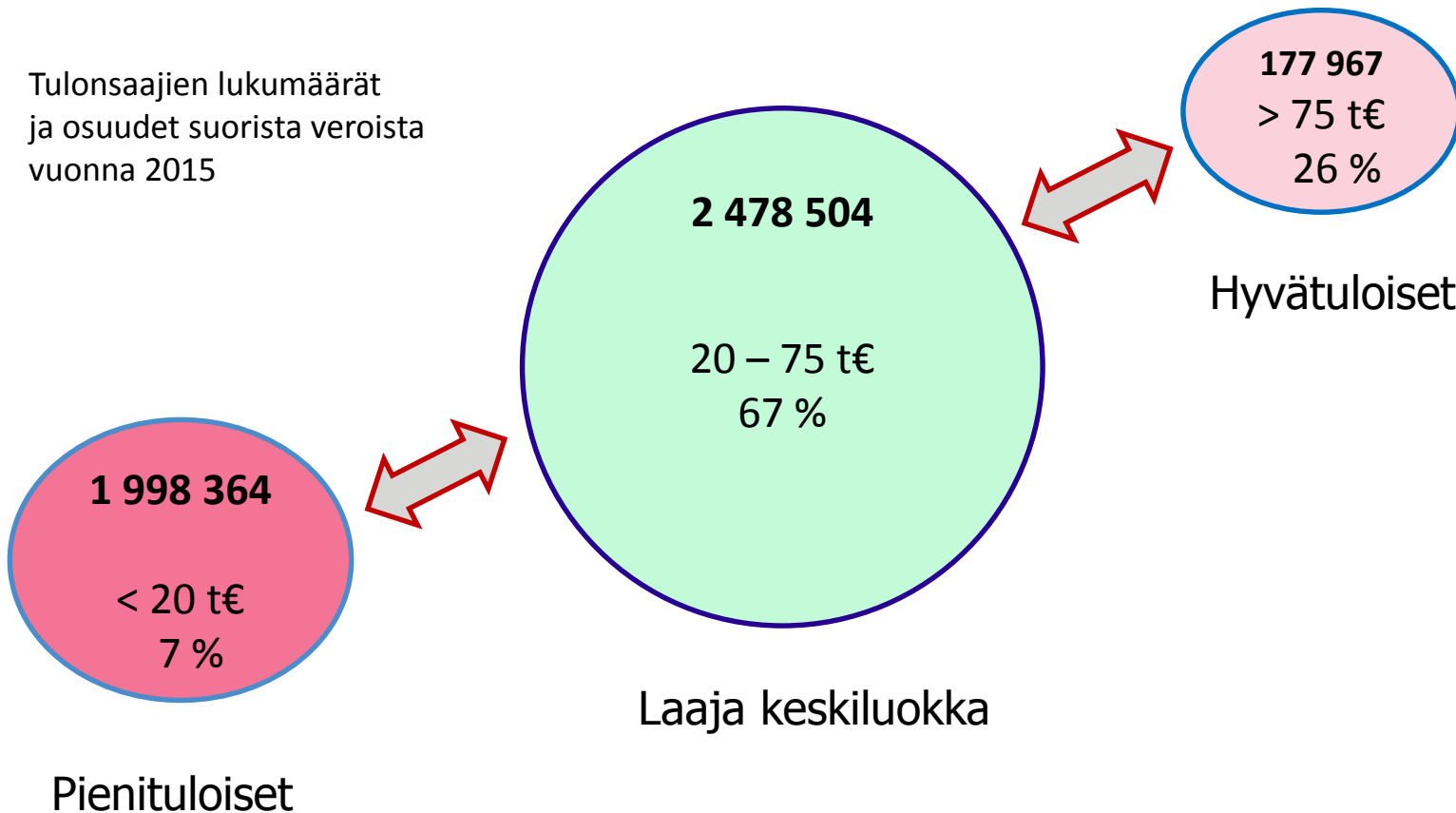

Työsuhteiden muutos henkilömäärillä mitattuna, indeksi 1997 = 100

Työtulojen polarisaatio vaikuttaisi talouteen ja yhteiskuntaan monin tavoin

Tulonsaajien lukumäärät
ja osuudet suorista veroista
vuonna 2015

Uuden työn markkinan rakennuspalikat

- 1.** Avoin, laaja ja laadukas tieto olemassa olevasta työn kysynnästä ja tarjonnasta
- 2.** Uusia toimintatapoja ja enemmän vaihtoehtoja työn kysynnän ja tarjonnan kohdentamisessa
- 3.** Työhallinnolle uusi mahdollistava rooli edistyksellisimmän työn markkinan edistäjänä ja valvojana
- 4.** Sääntelyyn ja rakenteisiin vaikuttavia uusia avauksia, jotta työn tarjoaminen ja vastaanottaminen helpottuu
- 5.** Muutosvalmiutta, oppimishalua ja ennakkoluuloton asenne työn eri muotoja kohtaan – sekä työn ostajilta että myyjiltä

1. Tarvitaan avointa, laajaa ja laadukasta tietoa työn kysynnästä ja tarjonnasta

- Työn kysyntä ja tarjonta tulee saada paremmin näkyväksi, jotta kohtaanto tehostuu.
- Yksilölle on luotava perusoikeus itseään koskevaan työelämäntietoon* ja sen hyödyntämiseen ja jakamiseen.
- Yksilön tulee ymmärtää tiedon avaamiseen liittyvät hyödyt ja ylläpitää tietojaan aktiivisesti. Tähän tarvitaan myös kannustimet.
- Edistetään erilaisia tietovarantoja ja palveluita, jotka luovat uusia tapoja tuoda työn kysyntä ja tarjonta paremmin näkyväksi.

* työelämän kannalta relevanttia yksilötason tietoa: koulutukset, tutkinnot, työkokemus, osaaminen, ominaisuudet, suositukset jne.

2. Tarvitaan uusia toimintatapoja ja enemmän vaihtoehtoja työn kysynnän ja tarjonnan kohdentamisessa

- Työnantajien tarpeiden ja osaajien parempi kohtaanto koskee koko työmarkkinaa, ei ainoastaan työttömiä. Oikeiden osaajien löytäminen on entistä tärkeämpää.
- Lisää kilpailua ja uusien palveluiden syntymistä työnvälitys- henkilöstöpalvelualalla.
- Julkisia varoja kannattaa suunnata enemmän toimenpiteisiin, joilla parannetaan yksilön mahdollisuuksia päästä työn markkinoille kohentamalla osaamista ja työelämävalmiuksia.
- Uusiin työn kohtaantoa tukeviin toimintamalleihin ja erityisesti digitaalisiin ratkaisuihin olisi suunnattava myös enemmän julkisia teknologia- ja innovaatiovaroja.

3. Tarvitaan työhallinnolle uusi rooli työn mahdollistajana ja maailman edistyksellisimmän työn markkinan edistäjänä ja valvojana

- Työhallinnon pääasiallinen tehtävä on toimia työmarkkinoiden sääntelijänä, kilpailun edistäjänä ja valvojana.
- Työhallinto kokoaa työvoimaa, työmarkkinoita ja kilpailutilannetta kuvaavaa informaatiota, tilastotietoa ja ennakointitietoa.
- Työhallinto vastaa virallisesta työttömien työnhakijoiden rekisteristä sekä peruspalveluista työelämätiedon kokoamisessa ja hallinnassa.
- Työnvälityspalvelut tulisi tuottaa pääasiassa kilpailuilla markkinoilla. Palveluja ja varoja siirretään toimiin, joilla parannetaan yksilön työllistymisedellytyksiä ja -valmiuksia.
- Vähennetään harkinnanvaraisuutta palveluissa ja luodaan erityisesti työttömille subjektiivisempia oikeuksia käyttää palveluita yksilöllisen tarpeensa perusteella.

4. **Tarvitaan sääntelyyn ja rakenteisiin vaikuttavia uusia avauksia, jotta työn tarjoaminen ja vastaanottaminen helpottuu**

- Pää tavoite: tehty työ lisää kaikissa tilanteissa käteen jäävää tuloa.
- Tuki- ja etuusjärjestelmät tulee rakentaa kaikenlaisen ja -laajuisen ansiontyön tavoittelemiseksi. Perustulon kaltaiset mallit ovat tärkeä lähtökohta tässä.
- Yksinkertaistetaan sääntelyä ja sen tulkinnanvaraisuutta, joka liittyy työn tarjoamiseen ja vastaanottamiseen.
- Lievennetään kannustinloukkujen haitallisia vaikutuksia lisäämällä tietoisuutta työn vastaanottamisen myönteisistä pitkän ajan vaikutuksista toimeentuloon ja koettuun hyvinvointiin.

5. **Tarvitaan muutosvalmiutta, kehittymishalua ja ennakkoluuloton asenne työtä ja sen eri muotoja kohtaan – sekä työn ostajilta että myyjiltä**

- Tulevaisuuden työurat ovat monimuotoisia. Ne rakentuvat erilaisista tehtävistä, ammateista ja työpaikoista.
- Oman osaamisen jatkuvasta uudistamisesta on tullut työllistymisen edellytys.
- Menestyvä tulevaisuuden työpaikka tarjoaa kehittämismahdollisuuksia työntekijöilleen. Ne lisäävät työyhteisön ja työnantajan kilpailukykyä.
- Työ on yhä enemmän asiantuntijatyötä, jossa itsetuntemus, itsenäisyys ja yhteistyökyky ovat tärkeitä. Osaamista voi hankkia sekä työssä että sen ulkopuolella.
- Perinteinen työpaikan tai työntekijän haku ei enää riitä. Tarvitaan uusia tapoja ja taitoa hakea ja löytää.

**HYVÄÄ
HUOMISTA,
SUOMI!**

sitra.fi |
@sitrafund

SITRA